

Kalvo 1 Perustulon puolesta

- 1. osuus (perintöosa, osinko) sukupolvien mittaan luodusta yhteisestä vauraudesta**
- 2. antaa maksimaalisen vapauden, vapauden elämäntyylin valintaan**
- 3. vähentää valtion harjoittamaa holhous- ja interventioita kansalaisten elämään**
- 4. kristillinen etiikka: ihmisarvon tunnustaja ja köyhyyden poistaja**
- 5. palkitsee yhteiskunnallisesti hyödyllisestä ja mielekkästä palkattomasta työstä – kotityö, vapaaehtoistyö, kansalaisaktivismi, omaehtoinen kulttuuri- ja taidetyö**
- 6. edistää hoivaystävällisempää yhteiskuntaa ja nostaa huolenpidon statusta**
- 7. jälkifordistisen, epävarman työelämän kivijalka – antaa toimeentulon katkosten ja siirtymien aikana, häivyttää kategoriat (työtön, kotona, opiskelee, eläkkeellä..)**
- 8. palkitsee elämästä, joka rakentaa yhteiskuntaa palkkatyön ulkopuolellakin ja jonka piirissä rakennetaan tosiasiaa myös ne yhteistoiminnan kyvyt, joihin taloudellinen kehitys perustuu**
- 9. matalapalkkatuki, kannustin-, tulo-, köyhyys-, työttömyys- ja byrokraloukkujen poistaja; laskee työllistämisen ja työllistymisen kynnyksiä, lisää vähätuottoisen työvoiman työllisyyttä**
- 10. mahdollistaa itsensä työllistämisen, mikro- ja pienyrityksen, osuustoiminnan, tukee palkkatyön ulkopuolisia, uusia ja autonomisia tuotannon muotoja**
- 11. lisää työntekijöiden valinnanvapautta ja valtaa, tasoittaa pääoman/työnantajien ja palkkatyön suhdetta, antaa mahdollisuuden kieltäytyä huonoista töistä ja mennä lakkoon**
- 12. sosiaaliturvan rationalisoi, johon voitaisiin yhdistää kaikki syyperusteisen turvan vähimmäisetuudet; joissakin versioissa korvaisi koko julkisen sosiaaliturvan, myös ansiosidonnaiset etuudet**
- 13. poistaa tarveharkinnan sisältämät leimaamisen, kontrollin ja väärinkäytökset, poistaa tai ainakin vähentää toimeentulotuen tarvetta**
- 14. poistaa tai lievittää köyhyyttä**
- 15. antiproduktivistinen visio, suosii tavaravaurauden sijaan ajan vaurautta, mahdollistaa työnteon vähentämiseen ja downshiftaamiseen**
- 16. degrowth yhteiskunnan oikeudenmukaisuusperusta, jonka varassa varallisuus, tulot ja työ voidaan uudelleenjakaa**
- 17. antikapitalistinen visio, kapitalistisen logiikan murtumakohta**

KALVO 2 Suuret kysymykset ja ratkaistavat asiat

1. kallis;miten rahoitetaan; onko ”rahan painaminen” realistinen ja toivottava ratkaisu, kun edes omaa keskuspankkia ei ole
2. millainen veroreformi siihen liitetään: otetaanko riittävästi ansaitsevilta pois tuloverotuksessa; entä suhde varallisuuteen ja pääomatuloihin
3. mikä vaikutus tulonjakoon; millaista tulojen uudelleenjakopolitiikkaa perustulon ja verotuksen paketilla pyrittäisiin tekemään; onko ei-tarkoitettuja hyötyjiä
4. vähentäisikö todella köyhyyttä? riippuisi perustulon tasosta ja työllisyysvaikutuksesta; mahdollistaisiko tulojen hankinnan
5. perustulo merkitsee julkisen talouden kasvua = on epäsuosittua politiikkaa julkisten kestävyysvajeiden ja vallitsevien talousoppien oloissa
6. ketä koskisi, Suomen kansalaisia, Suomessa asuvia
7. voidaanko EU:ssa pystyttää yhden maan perustulo
8. mitä kaikkea julkisia palveluja tai sosiaaliturvan lajeja perustulon pitäisi korvata: toimeentulotuki, syyperusteiset vähimmäisetuudet vai mahdollisimman laajasti koko julkinen toimeentuloturva ja julkiset palvelut
9. vaikka ei puututtaisi ansioetuuksiin tai julkisiin palveluihin, alkavatko välilliset vaikutukset nakertaa näitä
10. mikä vaikutus työllisyyteen, työvoiman tarjontaan ja työaikoihin; vähentääkö vai lisääkö työpanoksen tarjontaa; voisiko työpanoksen tarjonta vähentyä joissain kriittisissä kohdissa (vrt naislääkärit)
11. miten vaikuttaa osallisuuteen ja syrjäytymiseen, erityisesti nuorten integroitumiseen; onko liian houkutteleva syrjäytymisansa
12. miten vaikuttaa sukupuolijakoihin; jäisivätkö äidit vielä nykyistä pitemmäksi aikaa kotiin
13. mikä on vaikutus viralliseen, epäviralliseen ja harmaaseen talouteen; subventoidaanko työnantajia, huonosti kannattavaa yritystoimintaa, vähän tuottavaa työtä ja harmaata taloutta
14. katalysoisiko huonolaatuisten työpaikkojen yleistymistä; rikkoo sen periaatteen, että ”työllä pitää tulla toimeen” (vs nytkään ei tule, asumisen kalleus)
15. miten vaikuttaa palkanmuodostukseen, palkkoihin ja työntekijöiden neuvotteluvoimaan, onko kannustin matalapalkkojen maksamiseen ja matalapalkkasektorin laajenemiseen
16. harjoitetaanko aktiivista työvoima- ja sosiaalipolitiikkaa, aktivoivaa sosiaalityötä
17. toimiiko talous- ja tuottavuuskasvun puolella vai vastaan
18. toimeenpanon vaatavuus; onko liian suuri reformi; vaatisi koko sosiaalilainsäädännön avaamista ja kuljettamista virkakoneiston ja eduskunnan läpi

Kalvo 3 Pohjoismallin mallin (erityiset) hankauskohdat

- 1. p-maisen mallin saavutukset; vaatiiko korjaus isoa reformia?**
- 2. sosiaalinen osinko/peruspääoma toteutuu jo**
- 3. miten käy työllisyyden, entä työmarkkinasuhteiden**
- 4. vaarantuvatko professionaaliset palvelut**
- 5. vaarantuuko ansioturva**
- 6. yhteisöllinen solidaarisuus vai yksilön oikeudet**
- 7. voiko perustulo tukea hegemonisia tavoitteita, joita ovat korkea työllisyys, työvoiman tarjonta, kilpailukyky, julkisten menojen hallinta ja innovatiivisuus. Voivatko hegemoniset tavoitteet vaihtua esimerkiksi ekologiseen ja sosiaaliseen kestäväyteen ja perustulo niiden uskottava väline**

Onko kaavailtu perustulo sittenkään kaikkien kansalaisten tulo vai tulovähenteinen sosiaalietuus?

